

KÖZÉP-TISZA-VIDÉKI
VÍZÜGYI IGAZGATÓSÁG
SZOLNOK

VÍZVÉDELMI ÉS VÍZGYŰJTŐ- GAZDÁLKODÁSI OSZTÁLY

Dátum:
2020.06.19.

Ügyiratszám:
KP-03411-003/2020

Előadó:
Némethné Benyus T.

Irányítás:
Pálincás István

Tárgy: Törtel Község TRE módosítása

Melléklet: -

Godó Tibor
polgármester
részére

Törtel Község Önkormányzata
Törtel
Szent István tér 1.
2747

Tisztelt Polgármester Úr!

A Tor/167-29/2020 iktatószámú beadványában tájékoztatott, hogy Törtel Község Önkormányzatának határozata értelmében a 2019. évben véleményezett településrendezési eszközök tervezetét a beérkezett vélemények és térségi tervek alapján javították, kiegészítették. A kiegészített dokumentációt ismételt véleményezésre terjesztették elő. Beadványában megadta a tervek elérhetőségét, és kérte továbbá írásos véleményünk megadását az elkészült környezeti értékelési dokumentációval, valamint a véleményezési dokumentációval kapcsolatosan.

A KÖTIVIZIG állásfoglalását a következőkben adom meg:

Felszín alatti vízkészlet-gazdálkodási szempontból

1. TÖRTEL KÖZSÉG TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVE KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS című dokumentumhoz :

20. oldal

„Kertes mezőgazdasági területből, különleges tófürdőterület (ezen a területen meglévő termálvízre alapozva olyan tófürdőt szeretnének, amely nem medencés, hanem mint egy tó olyan és a partján rekreációs létesítmények vannak)

Érintett hrsz: 2215/1, 2215/4, 2215/5, 2215/8, 2215/9”

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy területen lévő Törtel-7 jelű termáلكút (Törtel 2215/1 hrsz) a Törteli Önkormányzat kezelésében van. Jelenleg a kútból nincs engedélyezett vízkivétel, mivel korábban a szabadkifolyású termáلكút vize ellenőrizetlenül,

A MI VÍZÜGYÜNK

hasznosítás nélkül folyt. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a későbbi hasznosításnál Igazgatóságunk a termálvizek komplex hasznosítását preferálja. A hasznosításhoz a kutat megfelelő műszaki állapotba kell hozni, és a szükséges engedélyeket be kell szerezni.

Tavak feltöltése felszín alatti vízkészletből jogszabályilag nem engedélyezett, igazgatóságunk nem támogatja:

„147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet

a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról

*63. § (1) * A tavak feltöltésére, illetve táplálására csak olyan felszíni vizet szabad felhasználni, amely minőség, hőmérséklet, lebegőanyag-, vegyianyag-tartalom, valamint mikrobiológiai szennyezettség szempontjából a hasznosítási célnak megfelel. A vízellátást a vízszétosztó rendszerből, illetve a vízszétosztásra igénybe vett belvízcsatorna szakaszokból szabad tervezni.”*

2. VÍZGYŰJTŐ-GAZDÁLKODÁSI TERV FELSZÍN ALATTI VIZEK VONATKOZÁSAI

A felszín alatti vizek állapotának minősítését a felszín alatti vizek vizsgálatának egyes szabályairól szóló 30/2004. (XII. 30.) KvVM rendelet alapján lett végrehajtva. Az állapotértékelés minden egyes víztestre elkészült. A mennyiségi és kémiai állapotot különböző tesztekkel vizsgálják, de nem mindegyik teszt alkalmazható minden egyes víztest esetében. A vizsgálatok módszere a VGT1-hez képest nem változott. Ha egyetlen teszt is azt mutatja, hogy egy víztest **gyenge** állapotú, akkor a víztest összességében a gyenge minősítést kapja, ekkor intézkedni kell annak érdekében, hogy a víztest ismét jó állapotba kerüljön. A gyenge minősítéssel szemben áll a jó minősítés. Amikor a víztest állapota a jó és a gyenge határán mozog, vagy negatív trend figyelhető meg, vagy a módszerek bizonytalansága miatt az állapot nem dönthető el egyértelműen, a víztest a **„jó, de gyenge kockázata”** minősítést kapta. Törtel közigazgatási területére nézve aljzattól a felszín felé az alábbi víztestek települnek: pt.2.2 Észak-Alföld porózus termál, p.2.10.2 Duna-Tisza köze - Közép-Tisza-völgy porózus, és sp.2.10.2 Duna-Tisza köze - Közép-Tisza-völgy sekély porózus víztestek. Az érintett víztestek mennyiségi és minőségi állapotát a következő táblázatok foglalják össze.

Mennyiségi jellemzés:

Víztestek mennyiségi állapota a VGT 2 alapján						
Víztest neve	Víztest jele	FAV mennyiségi állapota	A célkitűzések elérése (figyelembe véve a megvalósítás és a hatás időszükségletét is)	A célkitűzések elérése (figyelembe véve a megvalósítás és a hatás időszükségletét is)	Mentességi indokok	Érintett alegység 9
		Minősítés				
		5 teszt alapján)				
Duna-Tisza köze - Közép-Tisza-völgy	p.2.10.2	jó	jó állapot fenntartandó			2-9 2-10 2-12 2-18
Duna-Tisza köze - Közép-Tisza-völgy	sp.2.10.2	gyenge, oka: -sz.földi és vizes FAVÖKO	jó állapot elérhető	2027	T1, T2	2-9 2-10 2-12 2-18
Észak-Alföld	pt.2.2	jó	jó állapot fenntartandó			2-6, 2-7, 2-8, 2-9, 2-10, 2-11, 2-12, 2-17, 2-18

Az **sp.2.10.2 víztest** gyenge minősítésének oka, hogy a víztest esetében az alegység területén jelen vannak olyan felszín alatti víztől függő ökoszisztémák (FAVÖKO), amelyekre drasztikus hatást gyakorol, gyakorolhat a talajvízszint csökkenés. A jó állapotot 2027-ig kell elérni.

Minőségi (kémiai) jellemzés:

A kémiai állapot minősítése a **monitoring kutakban észlelt küszöbértéket meghaladó koncentrációk feltárásán alapul**. Küszöbérték: az a szennyezőanyag koncentráció, amely esetén fennáll a veszélye az ún. receptorok (ember az ivóvízen és az élelmiszeren keresztül, vízl, vizes és szárazföldi ökoszisztémák) káros mértékű szennyeződésének. Küszöbértéket Magyarországon víztestenként és víztest-

csoportonként a következő komponensekre határoztak meg: NO₃ (felszíni víz receptorra is, az EU szinten megállapított határértéknél szigorúbb értéket), NH₄, vezetőképesség, Cl és SO₄, TOC, Cd, Pb, Hg, peszticidek, tri- és tetraklór-etilén és AOX esetében országos szinten történt a küszöbérték meghatározása. A porózus termál, illetve zárt termál karszt víztestek esetében nem szükséges küszöbérték meghatározása, mert ezeket a rendelkezésre álló adatok szerint nem veszélyezteti emberi eredetű szennyeződés. A szerves szennyezést jelző indikátorok közül az AOX esetében a javasolt küszöbérték 20 µg/l, ami egyezik a Magyarországon az ivóvízre megadott határértékkel.

A jó állapot megőrzése szempontjából **kockázatosnak** számítanak azok a víztestek, ahol valamely szennyezőanyag víztestre vagy annak egy részére vonatkozó átlagkoncentrációja tartós emelkedő, vagy a hőmérséklet csökkenő tendenciát jelez. A **vízminőségi trendek** elemzésének célja, hogy jelezze azokat a problémákat, amelyek a jelenleg még jó állapotú víztestek esetében felléphetnek, a már most is kimutatható jelentős és tartós koncentráció- vagy hőmérsékletváltozás miatt.

A felszín alatti víztestek szennyezettsége szempontjából darabszámukat és területi kiterjedésüket is tekintve a **diffúz eredetű szennyezettségek** a legjelentősebbek.

Magyarországon 2008-2013 évek között összesen 2338 peszticid kimutatás céljából vett vízmintát vizsgáltak, melynek során összesen 40 664 minta **növényvédőszer** hatóanyag kémiai analitikai vizsgálata történt. A mérések 80 féle peszticidre terjedtek ki. A vizsgálatok csupán **7 %-ban** volt mérhető koncentráció. A mérések fele a Triazin csoport hatóanyagait vizsgálta, ahol az átlagosnál magasabb a kimutatható szennyezőanyag aránya: 9%, azaz indokolt volt erre a csoportra nagyobb figyelmet fordítani. Az alegységhez rendelt víztesteken a növényvédőszer hatóanyaggal szennyezett minták nem voltak

Összefoglalóan elmondható, hogy a mérések alapján **peszticid** terheltség miatt **egyetlen víztest sem gyenge vagy „jó, de gyenge kockázata” minősítésű.**

A **pontszerű szennyező forrásokból** származó szennyezőanyagok esetében (szulfát, klorid, fémek, továbbá PAH, VOCl) a szennyezési csóvák kiterjedésének elemzése alapján azt mondható, hogy nem ismerünk jelentős kiterjedésű, a víztest egészének állapotát veszélyeztető pontszerű szennyező forrást, és a szennyező forrás okozta talajvíz szennyeződést. A szennyezőanyagok jelenléte az **ivóvizet szolgáltató vízbázisok** esetében azonban az emberi egészséget közvetlenül is veszélyeztetheti, ezért a víztesteken belül a vízbázisok kiemelt figyelmet kapnak az állapotértékelés során.

A vízbázisokat veszélyeztető szennyezőanyag túllépések értékelése a termelő kutak és az ivóvízbázisok védőterületeire eső megfigyelő kutak rendelkezésre álló valamennyi 2010 és 2012 közötti adata alapján készült.

Víztestek minőségi állapota a VGT 2 alapján						
Víztest neve	Víztest jele	FAV kémiai állapota	Víztestekre vonatkozó környezeti célkitűzések	A célkitűzések elérése (figyelembe véve a megvalósítás és a hatás időszükségletét is)	Mentességi indokok	Érintett alegység (a KÖTIVIZIG-re eső részekén)
		Minősítés				
		(6 teszt alapján)				
Duna-Tisza köze - Közép-Tisza-völgy	p.2.10.2	jó	a jó állapot fenntartandó			2-9 2-10 2-12 2-18
Duna-Tisza köze - Közép-Tisza-völgy	sp.2.10.2	jó	a jó állapot fenntartandó			2-9 2-10 2-12 2-18
Észak-Alföld	pt.2.2	jó	a jó állapot fenntartandó			2-6, 2-7, 2-8, 2-9, 2-10, 2-11, 2-12, 2-17, 2-18

A mentességi indokok magyarázata:

- **T1:** Ökológiai állapot helyreállása hosszabb időt vesz igénybe.
- **T2:** A felszín alatti víz állapot helyreállításának ideje hosszabb
- **M1:** Jelenleg nem ismert megbízhatóan a víztest állapota, illetve a kedvezőtlen állapot oka

3. A településrendezési terv készítése során a következő - felszín alatti vizek védelmére vonatkozó - hatályos jogszabályokat kell figyelembe venni (szerepel a megküldött dokumentációban.)

- 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről különös tekintettel a település ivóvízbázisára és a strandi kutakra.
- 201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről
- 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről

- 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendelet a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről
- 27/2004. (XII.25.) „a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról” KvVM rendelet

Víziközmű szempontból

Az elkészült „Törtel Község Településrendezési Eszköze - Megalapozó Vizsgálat” tárgyú dokumentációban, az alábbi javítások elvégzése szükséges:

23. oldalon „Szennyvízelvezetésre vonatkozó adatok (forrás: KÖTIVIZIG adatszolgáltatása)” című táblázat **nem a KÖTIVIZIG adatszolgáltatását tartalmazza.**

Törtel Község Településrendezési Eszköze - Megalapozó Vizsgálat

Szennyvízelvezetésre vonatkozó adatok (forrás: KÖTIVIZIG adatszolgáltatása):

		SZENNYVÍZELLÁTÁS ÉS KEZELÉS			
Helyi belterületi ellátott lakások száma (db)		1671	1671	1757	1795
Felületi területeken lévő, közközmű nélküli lakások száma (db)		218	227	231	231
Bekötés nélküli területi lakások száma (db)		10	76	71	77
Csoportosított lakóterületek ellátott lakások száma (%)		100	99,9	100	100
Bekötési arány (%)		88,3	89,4	93,1	93,2
A településszennyezőanyagok mennyiségének éves gyűjtési kapacitása (m ³ /év)		90790	104000	110200	101700

A csoportosított területek nagyobb, mint az éves gyűjtési kapacitás

Mivel a KP- 5140-003/2019. iktatószámú levelünkben az alábbiak kerültek rögzítésre: Az Alátámasztó munkarész 51. oldalán, a „6. Közművesítési javaslatok fejezet 2.6.1 Víziközművek pontban található „Közműellátási statisztikai adatok a 2015. évben (Forrás: TEIR)” tárgyú táblázat helyébe a következőt javasoljuk, az üzemeltetői adatszolgáltatás alapján; valamint a környezeti értékelés című dokumentációban is kérjük frissíteni/javítani az adatokat, információkat.

megnevezés	2014. év	2015. év	2016. év	2017. év	megjegyzés
KSH honlapja alapján lakás szám (db)	1889	1889	1888	1888	Központi belterület lakásszáma: 1593 db
IVÓVÍZELLÁTÁS					
Bekötés révén ellátott lakások száma (db)	1393	1348	1352	1374	-
Ellátott területen lévő, bekötés nélküli lakások száma (db)	192	541	536	514	-
Bekötés révén ellátott közületek száma (db)	72	83	71	78	-
Ivóvíz-ellátottság teljes	83,91	100	100	100	-

lakásszámhoz (%)					
A kutak által kitermelt nyersvíz (m ³ /év)	120	133,2	161,7	144,8	
Településen rendelkezésre álló víz összesen (m ³ /év)	nincs adat	130,9	157,4	143,3	
SZENNYVÍZELLÁTÁS ÉS KEZELÉS					
Házi bekötés révén ellátott lakások száma (db)	1671	1671	1757	1795	-
Ellátott területen lévő, bekötés nélküli lakások száma (db)	218	217	131	93	-
Bekötés révén ellátott közületek száma (db)	10	54	51	53	-
Csatornahálózat kiépítettsége teljes lakásszámhoz (%)	100	99,9	100	100	A csatornázottság nagyobb, mint az ivóvíz-ellátottság.
Rákötési arány (%)	88,5	88,4	93,1	95,2	-
A településen szennyvízgyűjtő hálózattal összegyűjtött szennyvíz mennyisége összesen (m ³ /év)	96790	104000	110200	103700	-

Továbbá javasoltuk KP-5140-003/2019. iktatószámú levelünkkel: „Szükséges megvizsgálni, hogy a közel 421 db lakásnak, milyen úton biztosított az ivóvíz-ellátása. A lakosok vízellátása fúrt kutakból történik - erre vonatkozólag az önkormányzatnak lehet információja (jegyzői hatáskörbe tartozik az 500 m³/év alatti kút fúrásának engedélyeztetése), vagy az üzemeltetői adatszolgáltatás nem megfelelő. Ha az utóbbi, akkor a Bácsvíz Zrt.-vel, mint üzemeltetővel szükséges egyeztetni.

A jelenlegi adatszolgáltatás alapján 2017. évben 1374 db lakásnak volt vízellátási szerződése az üzemeltetővel, míg szennyvíz tekintetében 1795 db lakásnak. Ez úgy lehetséges, hogy az ingatlanok vízellátása valamilyen formában meg van oldva, különben a lakos nem kötne szennyvízre szerződést. (pl.: fúrt kútból van megoldva a vízellátás.)” Jelenleg Igazgatóságunknál a 2019. évi adatok is rendelkezésre állnak, amely szerint a házi bekötések száma 1395 db-ra csökkent le, amely megegyezik az ivóvízzel ellátott lakások számával, így „A csatornázottság nagyobb, mint az ivóvíz-ellátottság.” megjelölés nem helytálló, továbbá javasoltuk az üzemeltetővel történő egyeztetést, amely a jelenlegi adatok alapján feltételezhető, hogy nem történt meg. Felhívom a figyelmét víziközmű adatok tekintetében csak az önkormányzat és az üzemeltető rendelkezik reális adatokkal, az adatok bekérése tőlük történjen meg. Javítani szükséges még a **186. oldal**on szereplő adatokat is.

http://www.ksh.hu/apps/hntr.telepules?p_lang=HU&p_id=22008 honlap alapján a lakások száma 2019.01.01. adatok alapján: 1 886 db, a BÁCSVÍZ ZRT. 2019. bázis évre vonatkozóan a házi bekötés révén ellátott lakások száma: 1395 db; míg az ellátott területen lévő, bekötés nélküli lakások száma: 151 db. Ezen adatok alapján:

- a település csatornázottsága (külterülettel együtt): 81,97 %
- a település rákötési aránya : 90,23 %

Az elvárt minimális rákötési arány 95 %, kérem a tanulmányban bemutatni, hogy az önkormányzat milyen intézkedéseket kíván tenni, hogy ezen rákötési arány teljesüljön.

Vízrendezési szempontból

A **Megalapozó vizsgálat c.** dokumentációban **helytelenül** szerepel KÖTIVIZIG kezeléssű belvívcsatornaként, **ezeket kérjük javítani:**

- Zsidó árok
- Törtel-Nyilas-Besenyő II. csatorna
- Kákástói III. csatorna
- Görbe-éri csatorna
- Cegléd-Nagykőrös-Határmenti csatorna
- Besenyő II. csatorna
- Nyilas - Gerje összekötő-csatorna
- Nyilas III. csatorna.

Törtel község a 30d Gerje-Perje és 31a Kőrös-ér öblözetekben helyezkedik el és a 10.02 Ceglédi belvívvédelmi szakaszhoz tartozik.

A fejlesztések során az alábbiak betartása szükséges:

- 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról.

A szabadon hagyandó parti sáv mértéke kizárólagos állami tulajdonú vízfolyások esetén 6 méter (Gerje, Kőrös-ér, Kőrös-ér-Nyilas összekötő csatorna), a Kormányrendelet a) és b) pontba nem tartozó vizek és közcélú vízellátási létesítmények partvonalától számított 3 méter. (Büdös-ér)

- 147/2010. (IV. 29.) Korm. rendelet a vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó általános szabályokról.
- A mélyfekvésű lefolyástalan területet újonnan művelésbe nem lehet bevonni, ill. a meglévőköt javasolt művelés alól kivonni és rét-legelőként hasznosítani, vagy túrni e területeken a belvízi elöntést és a termés kiesést.
- A belvívzes területeket figyelembe kell venni a közigazgatási határok korrekciójánál, valamint a lakóterületek kialakításánál, elkerülve a későbbi belvívzkárokat, ill. a jelentős költséggel történő belvívzkár elhárítást.
- A KÖTIVIZIG vagyonkezelésében lévő létesítményeket érintő beavatkozások kapcsán a vízrendezési, felszíni-és felszín alatti vízbázissal összefüggésben a KÖTIVIZIG szakmai állásfoglalása a mérvadó.
- A KÖTIVIZIG vagyonkezelésében lévő létesítményekkel kapcsolatos tevékenységekhez minden esetben szükséges a KÖTIVIZIG vagyonkezelői hozzájárulása.

Törtel Község Településrendezési tervének átdolgozásánál fenti észrevételeinket kérjük figyelembe venni.

A településrendezési terv véleményezésében a továbbiakban is részt kívánunk venni.

Az elkészült környezeti értékelési dokumentációval kapcsolatban az Igazgatóság az alábbi állásfoglalást adja:

A várható környezeti hatás jelentőségének eldöntése a környezet védelméért felelős közigazgatási szervek (a továbbiakban: környezet védelméért felelős szervek) feladata.

A **Korm. rendelet** 4. § (2) bekezdése szerint a döntéshez a kidolgozó kéri a *3. számú mellékletben* meghatározott környezet védelméért felelős közigazgatási szervek (a környezet védelméért felelős szervek) véleményét.

A 3. számú melléklet nem nevesíti a Vízügyi Igazgatóságot.

Ezen túlmenően a környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet nem sorolja fel a környezetvédelmi igazgatási szervként a Vízügyi Igazgatóságot.

A fentiek miatt a környezeti értékelés véleményezésétől eltekintünk.

Tájékoztatjuk Tisztelt Címet, hogy Igazgatóságunk jelen ügyben az Országos Vízügyi Főigazgatóság képviselőjében is eljár.

Háfra Máttyás
Vízvédelmi és
Vízgyűjtő-gazdálkodási
osztályvezető

